

In onze prestatie maatschappij ligt de afgrond altijd op de loer

→ EMMA WEIGERT AANVANKELIJK DEEL TE NEMEN AAN HET AFKICKPROGRAMMA EN RIDICULISEERT HAAR VER-SLAVING. SANNE PEPPER

THEATER **PEOPLE, PLACES & THINGS**

Door: Toneelgroep Oostpool

Gezien: 11/1, Arnhem

**Te zien: 15-23/1 en 12-16/3, Frascati; 31/1-2/2, Toneelschuur
Haarlem**

Van SANDER JANSSENS

Bij aanvang zien we hoe Emma - of wat haar echte naam ook mag zijn - zich ijlend door flarden van Tsjechov heen worstelt. Ze is een succesvolle actrice, maar ook een pathologische leugenaar, en bovendien ernstig alcohol- en drugsverslaafd. Na een mental breakdown moet ze verplicht een afkickprogramma volgen om weer aan het werk te mogen.

Dat gaat aanvankelijk niet van harte. Ze liegt en verleidt, weigert stug deel te nemen aan het programma, en ridiculiseert haar verslaving behoorlijk. "Het gaat goed eigenlijk, in het geheel," zegt ze bij haar intake. Om eraan toe te voegen: "Ik had wat gedoe op mijn werk en een paar black-outs, en ik denk dat ik geprobeerd heb zelfmoord te plegen."

De afgrond is diep

Eerder dit seizoen bracht Theater Utrecht de voorstelling Thuislozen, een mozaïek rond dakloze mensen die in een situatie zijn beland waarin ze niet meer kunnen meedraaien met de maatschappij, maar ook niet aan de maatschappij kunnen ontkomen.

Regisseur Marcus Azzini behandelt nu met People, Places & Things dezelfde thematiek: de constante druk die onze op succes en resultaten gerichte samenleving veroorzaakt, kan mensen makkelijk fataal worden. Het ravijn ligt op de loer en de afgrond is diep.

Maar een stap bij de rand vandaan lijkt al snel een nietszeggend leven te betekenen. Emma's drang naar verdovende middelen lijkt bovendien door hetzelfde vluchtgedrag te zijn ingegeven als haar werk als actrice: de angst voor een afgestompt en betekenisloos bestaan.

De voorstelling volgt de dramaturgie van een afkickprogramma: detoxing, groepssessies, terugval, overgave. Emma is een intense, technisch gecompliceerde rol, waanzinnig knap gespeeld door Hannah Hoekstra, die alle registers van wanhoop en manipulatie opentrekt. Ze geeft Emma een spannende ambivalentie mee, waardoor je als toeschouwer met haar meeleeft en haar tegelijkertijd verafschuwt.

De andere personages blijven meer aan de oppervlakte, precies zoals Emma ze ervaart - de voorstelling wordt verteld vanuit het onbetrouwbare perspectief van het hoofdpersonage, waarin tijden, locaties en waarheden makkelijk met elkaar aan de haal gaan.

Niettemin weet dit stuk de vooroordelen rondom verslaving en ontwenning nergens echt te ontstijgen. Inhoudelijk is de voorstelling lange tijd even statisch als de weg die Emma moet afleggen om van haar verslaving af te komen. Een lange zit, kortom. Met een intens licht- en geluidsdecor wordt haar rehab weliswaar heel invoelbaar, maar het biedt geen verrassend perspectief.

Vervreemd

Het meest indrukwekkend is de slotscène, waarin Emma haar ouders weer onder ogen komt – een confrontatie die ze eerder in een groepssessie heeft geoefend.

Daarin laat toneelschrijver Duncan Macmillan zien dat niet alleen een verantwoordelijkheid bij Emma ligt, maar zeker ook bij haar omgeving en de maatschappij. Dat geeft *People, Places & Things* de meeste betekenis.
